

Till
Regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen

Revisionsberättelse för miljönämnden år 2016

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat miljönämndens verksamhet under år 2016.

Miljönämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmaktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

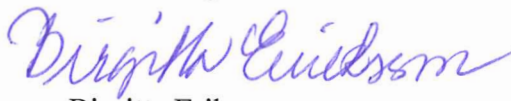
Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och regionens reglemente för revisorskollegiet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vår samlade kommentar och bedömning från granskningen under året samt omfattningen av granskningen framgår av revisionens årspromemoria, som fogats till revisionsberättelsen för regionstyrelsen.

Vi bedömer att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen varit tillräcklig.

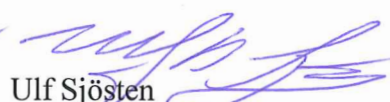
Vi har vid granskningen av nämndens redovisning funnit att den fyller kraven enligt den kommunala redovisningslagen.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas för miljönämnden och dess enskilda ledamöter.

Vänersborg den 15 mars 2017

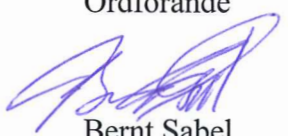
Birgitta Eriksson
Ordförande

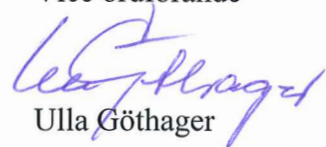
Ulf Sjösten
Vice ordförande

Krister Stensson

Bernt Sabel

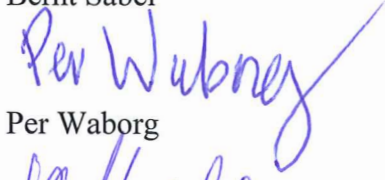
Ulla Göthager

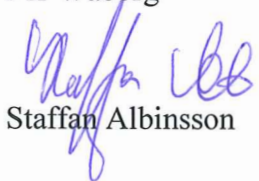
Bo-Lennart Bäcklund

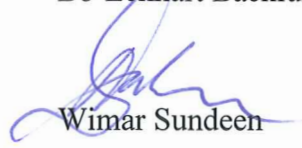
Marie Engström Rosengren

Per Waborg

Staffan Albinsson

Wimar Sundeen

Årsrapport

Miljönämnden 2016

Diarienummer REV 2017-00037

Behandlad av revisorskollegiet den 15 mars 2017

Innehåll

1. Inriktning	2
2. Nämndens uppdrag.....	2
3. Genomförd granskning	2
3.1 Granskning ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat	3
3.2 Granskning målstyrning	4
3.3 Fördjupad granskning av styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård forskningsuppgift.....	6
3.4 Uppföljning av fördjupad granskning av styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård forskningsuppgift.....	7
3.5 Granskning intern kontroll	8
3.13 Granskning av räkenskaper	8

Årsrapport revision 2016 av Miljönämnden (MN)

1. Inriktning

I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Den årliga revisionen omfattar granskning och bedömning inom följande områden:

- Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat
- Intern kontroll
- Räkenskaper

2. Nämndens uppdrag

Enligt nämndens reglemente, beslutat av regionfullmäktige 2015-11-24 anges bl.a. följande:

Nämnden är en beställarnämnd inom Västra götalsregionens (VGR) styrmodell med ägaren regionfullmäktige(RF) representerad genom Regionstyrelsen(RS) och beställarnämnder som tilldelar uppdrag till utförarstyrelser.

Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning, följa det fullmäktige i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut har bestämt att nämnden ska fullgöra, verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Miljönämnden är det ledande miljöpolitiska organet med ansvar för långsiktiga miljöfrågor utifrån det regionala utvecklingsuppdraget. Miljönämnden ansvarar för att ta fram miljömål i samverkan med andra aktörer, bidra med utvecklingsstöd för att stödja lokala och andra initiativ på miljöområdet utifrån det regionala utvecklingsansvaret och delta i internationellt miljösamarbete. Nämnden har ett samordnande och strategiskt ansvar för Västra Götalandsregionens interna miljöarbete. Nämnden ska ge uppdrag till, finansiera och följa upp verksamheten vid Göteborgs botaniska trädgård.

I syfte att bredda underlag för olika typer av beslut och stärka samverkan kan nämnden inrätta olika nätverk och arbetsgrupper där representanter för till exempel näringsliv och högskola kan ingå. Kultur- och miljöutvecklingsnämnden, regionutvecklingsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnderna ska samverka för en jämställd och jämlik hälsa.

Regionstyrelsen tillhandahåller nämndens tjänstemannastöd och ansvarar för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor. Regionstyrelsen ansvarar för att organisationen är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till fullmäktiges mål och styrmodell samt lagar och andra författningar för verksamheten. Regionstyrelsen utser ansvarig tjänsteman till nämndens förfogande efter samråd med nämnden. Nämnden fastställer varje mandatperiod instruktion till ansvarig tjänsteman.

3. Genomförd granskning

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionsledning för kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorskollegiet

samt från en granskningsplan avseende nämnd/styrelse. I granskningen har revisorerna biträtt av revisionsenheten. Därtill har räkenskaperna granskats av Deloitte.

Genomförd granskning leder till bedömningar och i förekommande fall, rekommendationer till nämnden/nämnden. I denna årsrapport redovisas iakttagelser och revisionsenhetens bedömningar. Några av granskningarna avser fördjupade granskningar som resulterat i särskilda granskningsrapporter som behandlats av revisorskollegiet. I dessa fall redovisas bedömningarna som revisionens bedömning. De rekommendationer som lämnats i dessa fördjupade granskningar återfinns i respektive granskningsrapport och redovisas inte här.

Under året har följande granskning genomförts:

3.1 Granskning ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Syfte

Granskningen av nämndens årsredovisning 2016 utgör en del i den grundläggande granskningen. Granskningen syftar till att bedöma om nämnden rapporterar enligt de riktlinjer som Regionstyrelsen utfärdat samt om de resultat nämnden redovisar för verksamhet och ekonomi överensstämmer med regionfullmäktiges beslut om budget, mål och uppdrag.

Iakttagelser

Nämndens avrapportering till ägaren innehåller en redovisning av resultat för målindikatorer och status i för de aktiviteter nämnden angett för RF prioriterade mål, uppdrag och fokusområden. Redovisningen för året är i allt väsentligt i linje med nämndens detaljbudget 2016 för prioriterade mål och fokusområden som nämnden valt. Remissförslag angående ett Strategiska vägval för ett fossilfritt Västra Götaland har tagits fram, behandlats av beredningen för hållbar utveckling och sänts på remiss till regionens parter. Nämndens förslag på nytt miljöprogram (plan) för Västra Götalandsregionen 2017-2020 har fastställts av RF. Av miljöprogrammets 14 mål har 11 nåtts (redovisas regionfullmäktiges årsredovisning 2016).

Nämnden redovisar en ekonomi i balans och ett positivt resultat på 0,8 mnkr för 2016.

På intäktssidan visar nämnden en budgetavvikelse på -0,5 miljoner kronor.

Intäkter i projekt varierar mellan åren och är svåra att förutbestämma och för 2016 har inte intäkterna nått budgeterat belopp. En översyn av miljönämndens personalkostnader inom koncernkontoret är gjord under året vilket resulterade i att fler löner bokförts direkt på projekt i nämnden. Budgeterat belopp för personal överskreds därför med 2,3 miljoner kronor och ett överskott uppkommer under raden övriga kostnader. Under året har 43 projektbeslut tagits av miljönämnden till en total kostnad på cirka 23 miljoner kronor. 24 av projektbesluten avser beslut riktade till externa projektägare där hela summan för projektbeslutet kostnadsförs i samband med beslutstillfället, så kallad avsättning.

Resterande 19 beslut avser regioninterna projektägare där kostnaderna belastar resultatet i den takt de upparbetas. I avslutade projekt, där inte hela det beslutade beloppet har upparbetats, återförs återstående medel genom nämndens beslut och ger utrymme för nya projektbeslut. Under 2016 har 0,9 miljoner återförts.

Bedömning

Revisionsenhetens samlade bedömning är att årsrapporten i allt väsentligt följer de riktlinjer för verksamhetsuppföljning som Regionstyrelsen har utfärdat och att nämnden resultatredovisning för verksamhet och ekonomi är i allt väsentligt i överensstämmelse med fullmäktiges beslut om budget, prioriterade mål, fokusområden och uppdrag.

3.2 Granskning målstyrning

Granskningen är en del av den grundläggande granskningen. Syftet med granskningen är att översiktligt belysa nämndens struktur och arbete med målstyrning och efterlevnad av prioriterade mål, arbetet med fokusområden och uppdrag i regionfullmäktiges budget 2016, samt nämndens efterlevnad av regionstyrelsens riktlinjer för budget och riktlinjer för uppföljning i bokslut samt riktlinjer för årsredovisning. Granskning har skett av nämndens övergripande styrstruktur för målstyrning via protokoll, detaljbudget, delårsredovisning samt årsbokslut.

Iakttagelser

Nämnden är en beställarnämnd inom VGR styrmodell med ägaren regionfullmäktige(RF) representerad genom Regionstyrelsen(RS) och beställarnämnder som tilldelar uppdrag till utförarstyrelser.

Miljönämnden är det ledande miljöpolitiska organet med ansvar för långsiktiga miljöfrågor utifrån det regionala utvecklingsuppdraget. Miljönämnden ansvarar för att ta fram miljömål i samverkan med andra aktörer, bidra med utvecklingsstöd för att stödja lokala och andra initiativ på miljöområdet utifrån det regionala utvecklingsansvaret och delta i internationellt miljösamarbete. Nämnden har ett samordnande och strategiskt ansvar för Västra Götalandsregionens interna miljöarbete. Nämnden ska ge uppdrag till, finansiera och följa upp verksamheten vid Göteborgs botaniska trädgård. I syfte att bredda underlag för olika typer av beslut och stärka samverkan kan nämnden inrätta olika nätverk och arbetsgrupper där representanter för till exempel näringsliv och högskola kan ingå. Kulturnämnden, miljönämnden, regionutvecklingsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnderna ska samverka för en jämställd och jämlik hälsa.

Regionstyrelsen tillhandahåller nämndens tjänstemannastöd och ansvarar för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor. Regionstyrelsen ansvarar för att organisationen är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till fullmäktiges mål och styrmodell samt lagar och andra författningar för verksamheten. Regionstyrelsen utser ansvarig tjänsteman till nämndens förfogande efter samråd med nämnden. Nämnden fastställer varje mandatperiod instruktion till ansvarig tjänsteman.

Nämnden har en styrstruktur som innehåller ägarstyrning och nämndens egen styrning. Ägarstyrning utgår från fullmäktiges reglemente och RF årliga budget samt övriga regionövergripande styrdokument (måldokument, policys, planer) där måldokumentet Västra Götaland 2020 – Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020 (VG 2020) utgör en central del av nämndens styrning. VG2020 styre det regionala utveckling i de tre dimensionerna ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet som anges i Vision Västra Götaland. Klimatstrategi för Västra Götaland, samt Miljöprogram för Västra Götalandsregionen är centrala för nämndens målstyrning. Klimatstrategin är för territoriet Västra Götaland och har målet att Västra Götaland ska vara fossilfritt år 2030, strategin har undertecknats av 71 regionala aktörer, där varje aktör åtar sig att aktivt driva klimatfrågor i sin egen organisation. Miljöprogrammet är riktat Västra

Götalandsregionens egna verksamheter och anger mål och ansvar för miljöarbetet för alla nämnder, styrelser i koncernen. Nämnden har en samordnande och stödande roll till koncernen i genomförandet av miljöprogrammet. Miljönämnden har under 2016 tagit fram ett förslag på nytt miljöprogram för perioden 2017-2020 vilket regionfullmäktige fastställt. Revideringen av programmet är en omfattande process som bygger på analyser, uppföljningar och utvärderingar.

Nämndens styrning av verksamheten utgår från reglemente och detaljbudget/verksamhetsplan inom detta relaterar nämnden sina val av mål och fokusområden i till både VG2020 samt klimatstrategi och miljöprogram. Nämnden har tillsammans med regionutvecklingsnämnden och kollektivtrafiknämnden i olika delar beslutat om handlingsprogram som är knutna till målarbetet inom VG2020 och RF budget. Handlingsprogrammen kompletterar nämndens detaljbudget och anger hur målstyrningen ska ske utifrån RF budget och VG2020 ur ett flerårsperspektiv vad gäller utvecklingsåtgärder. Under 2016 har gällande program utvärderats och en ny generation program har beslutats med fokus på tydligare gränsdragningar mellan nämndernas ansvarsområden samt med tydligare gränsdragningar för att uppnå förbättrade förutsättningar till synergier mellan programmen. Nämnden har förvaltningsstöd från koncernkontoret vilket ligger under Regionstyrelsens ansvar. På förvaltningsnivå finns aviseringar och rutiner fastställda för verksamheten. Nämnden har beslutat om en instruktion till ansvarig tjänsteman¹ samt delegationsordning som fördelar ansvar och befogenheter mellan nämnd och förvaltning. Nämnden har säkerställt systematisk återrapportering av fattade delegationsbeslut vid nämndens sammanträden.

Nämnden arbetar proaktivt inom sitt ansvarsområde och har ett strategiskt perspektiv där risker för måluppfyllelse identifieras tidigt t.ex. genom ett omfattande arbete med omvärldsanalyser och uppföljningar och utredningar. Inom koncernkontoret utöver detta pågår ett en process inom hela området regional utveckling 2016 och fortsatt in i 2017 gällande modeller för uppföljning, utvärdering och lärande i det regionala utvecklingsarbetet. En modell finns sedan tidigare som reviderats och det pågår ett arbete inom koncernkontoret för att samtliga nämnder inom det regionala utvecklingsområdet att tillämpa modellen t.ex. avseende de ovan nämnda handlingsprogrammen. Detta är en delmängd av den metodutveckling som sker av tjänstemannastödet som serverar nämnden samt de övriga nämnderna och kommittéerna inom regional utveckling.

Bedömning

Revisionsenhetens samlade bedömning är att nämnden i allt väsentligt har en målstyrning i enlighet med RF prioriterade mål, fokusområden och uppdrag i regionfullmäktiges budget 2016(samt VG2020, klimatstrategin och miljöprogram), samt nämnden följer regionstyrelsens riktlinjer för budget och riktlinjer för uppföljning i bokslut och riktlinjer för årsredovisning.

Revisionsenhetens samlade bedömning är att nämnden resultatredovisning för verksamhet och ekonomi är i överensstämmelse med fullmäktiges beslut om budget, mål och uppdrag.

---

¹ Koncernkontoret leds av förvaltningschef/regiondirektör, koncernkontoret utgör förvaltningsstöd till ett antal nämnder, kommittéer samt regionstyrelsen. Förvaltningschefen ansvarar inför regionstyrelsen samt har i samråd med berörda nämnder tillsatt en ansvarig tjänsteman per nämnd för att leda förvaltningsstödet kopplat till nämnden.

Revisionsenheten noterar att resultat för RF prioriterade mål och uppdrag i allt väsentligt nås och planerade aktiviteter för fokusområden fortskrider enligt plan.

3.3 Fördjupad granskning av styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård forskningsuppgift

Revisionen har granskat styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård och miljönämnden för åren 2014-2016 avseende fullmäktiges uppgift om forsknings- och vetenskaplig verksamhet till botaniska trädgården, samt uppgiften till miljönämndens att ansvar för uppdrag till styrelsen för botaniska trädgården². Syftet med granskning har varit att bedöma om styrelsen för botaniska och miljönämnden tillsett en ändamålsenlig styrning, ledning och kontroll i enlighet med styrande krav i kommunallagen, regionfullmäktiges reglementen för nämnden och styrelsen, samarbetsavtalet med Göteborgs universitet, samt enligt principen för regionens styrmodell och budgetprocess.

Iakttagelser

Granskningen har pekat på en rad brister hos både styrelsen för botaniska och miljönämnden avseende den formella strukturen som respektive nämnd fastställt för styrning, ledning och kontroll avseende sitt tilldelade ansvar för forskningsuppgiften som ska utgöra en grund i botaniska trädgårdens verksamhet.

Bedömning

Revisionens samlade bedömning är att miljönämnden har brustit i att tillse en formell ändamålsenlig långsiktig styrning, ledning och kontroll av forskningsuppgiften i det årliga uppdraget till styrelsen för botaniska för åren 2014 och 2015. Bedömningen grundas i de krav som ställs i kommunallagen 6 kap § 7 samt i regionfullmäktiges reglemente för nämnden samt enligt vad som följer av regionens styrmodell och budgetprocess.

Revisionens samlade bedömning är att Göteborgs botaniska trädgård för åren 2014 och 2015 har brustit i att tillse en formell ändamålsenlig långsiktig styrning, ledning och kontroll för forsknings- och den vetenskapliga uppgiften. Bedömningen grundas i de krav som ställs i kommunallagen 6 kap § 7, kap 3 § 15, regionfullmäktiges i reglementet för styrelsen, enligt vad som följer av regionens styrmodell och budgetprocess, samt samarbetsavtalet med Göteborgs universitet.

Revisionen bedömning är att miljönämnden under 2014-2015 enligt kravet i sitt reglemente har säkerställt att den fått tillräcklig med information för att kunna ta sitt ansvar för verksamheten, detta har skett inom ramen för regionfullmäktiges uppdrag till miljönämnden och styrelse för botaniska om att utarbeta en långsiktig plan för botaniska. Arbetet med planen har resulterat i ett inriktningsbeslut för nämndens uppdrag till botaniska för åren 2017-2019 vilket revisionen bedömer lägger grunden för en ändamålsenlig styrning av botaniska utifrån ägarens och lagstiftarens krav samt även avseende samarbetsavtalet med universitetet och de normerande krav som ställs av organisationen Botanic Gardens Conservation International (BGCI) på en botanisk trädgård. Revisionens bedömning är därmed även att inriktningsbeslutet har klargjort forskningsuppgiften på en grundläggande nivå mellan miljönämnden och styrelsen.

---

² Fördjupad granskning av styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård forskningsuppgift, dnr: Rev 74-2015

3.4 Uppföljning av fördjupad granskning av styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård forskningsuppgift

Revisionen har under 2016 bevakat vilka åtgärder som miljönämnden vidtagit utifrån de brister och rekommendationer som revisionen framfört till nämnden. Miljönämnden rekommenderades att inom sitt årliga uppdrag till styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård tillse en ändamålsenlig formell styrning, ledning och kontroll av den forsknings- och den vetenskapliga uppgift som åligger styrelsen i reglemente och enligt vad som följer av miljönämndens reglemente och särskilt i styrning till styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård säkerställa att en systematisk uppföljning och utvärdering kan möjliggöras.

Iakttagelser

Miljönämnden har under 2016 beslutat om ett inriktningsbeslut - Underlag för den långsiktiga utvecklingen av Göteborg botaniska trädgård³. Beslutet utgjorde dels nämndens förslag till regionfullmäktige inför RF beslut om utvecklingsplan för Göteborgs botaniska trädgård, dels utgjorde beslutet grund för nämndens beslut om beställareuppdrag 2017 till styrelsen för Göteborgs botaniska⁴.

Miljönämnden lämnade svar till revisionen i september 2016⁵ där nämnden anger åtgärder utifrån revisionens påpekanden i granskningen, det årliga uppdrag till Göteborg botaniska trädgård kommer att ta sin utgångspunkt i fastställda mål och indikatorer i inriktningsbeslutet. Uppdraget 2017 kommer att ha mål, indikatorer som säkerställer styrning, resultatuppföljning och förutsättningar för återrapportering från styrelsen till miljönämnden. De brister som revisionen har uppmärksammat kommer att tas om hand i miljönämndens detaljbudgetprocess 2017 i syfte att utveckla och stärka miljönämndens styrning, ledning.

Revisionsenheten konstaterar att nämndens beslut om uppdrag till styrelsen inför 2017 är i enlighet med detta. Det framgår hur forskningsuppgiften ska styras samt följas upp av beställaren samt även att styrningen generellt sätt har förtydligats på de övriga uppgiftsområdena som vilar på botaniska enligt reglementet.

Revisionsenheten konstaterar även att RF i november 2016⁶ beslutade långsiktig plan för Göteborgs Botaniska trädgård. Förändringarna träder ikraft fr.o.m. 2017. Regionstyrelsen beslutade⁷ i beredningen av ärendet till RF för egen del att forskningsfrågor kopplade till botaniska ska hanteras inom ramen för Regionstyrelsens FoU-beredning och ingå i regionens övergripande samordning av VGR FoU-arbete.

Bedömning

Revisionsenheten bedömer att nämnden vidtagit åtgärder i linje med revisionens rekommendationer som är ändamålsenliga för att skapa en tydlig styrning, uppföljning och kontroll av styrelsen för Göteborgs botaniska trädgårds forskningsuppgift. Det är revisionsenhetens bedömning att miljönämndens beställareuppdrag till styrelsen även på en mera generell nivå ger en tydligare beställarstyrning på övriga uppgifter som vilar på styrelsen utifrån reglemente, samt att miljönämndens underlag till ägaren även lagt

---

³ MN 2016-01-29 § 11

⁴ MN 2016-09-08 § 50

⁵ MN 2016-09-08 § 52

⁶ RF 2016-11-29 § 201

⁷ RD 2016-11-08 252 pkt 3.

grunden till en förbättrad strategisk ägarstyrning av forskningsfrågor kopplade till Göteborgs botaniska trädgård.

3.5 Granskning intern kontroll

Syfte

Styrelser/nämnder ansvarar för att tillse att verksamheten bedrivs med en tillräcklig intern kontroll enligt kommunallagen 6 kap 7 §. Revisionen granskar inom ramen för den årliga grundläggande granskningen nämnders/styrelsers intern kontroll.

Följande revisionsfrågor ställs:

- Har styrelsen utformat ett system för den interna kontrollen som i tillräcklig utsträckning hanterar brister i styrelsens styrning och uppföljning?
- Har styrelsen säkerställt att detta system genomförs?

Iakttagelser

Den interna kontrollen skall komplettera nämndens styrsystem för målstyrning. Årets grundläggande granskning har visat att nämnden i allt väsentligt har en målstyrning i enlighet med RF prioriterade mål, fokusområden och uppdrag i regionfullmäktiges budget 2016. Nämnden har god kännedom om sin kontrollmiljö. Den interna kontrollen har stärkts vad gäller beställarstyrningen av utföraren Göteborgs botaniska trädgård.

Vad gäller regionstyrelsens riktlinjer för intern kontroll har nämnden inom budgetprocessen upprättat en risk- och väsentlighetsanalys utifrån styrelsens samlade uppdrag samt fastställt en intern kontrollplan för 2016 baserat på riskanalysen, samt beslutat att den interna kontrollplanen ska följas upp och återrapporteras till styrelsen senast i samband med bokslut 2016. Nämndens interna kontrollplan anger organisation för den interna kontrollen, samt ansvar för olika kontrollmoment. Återrapportering har skett till nämnden av den interna kontrollen vid årsbokslut av resultatet av kontrollerna samt vidtagna åtgärder. Resultatet av den interna kontrollen har på så sätt integrerats i den årliga uppföljningsprocessen, samt rapporterats till Regionstyrelsen. Nämnden har på motsvarande sätt fastställt risk- och väsentlighetsanalys, samt beslutat om intern kontrollplan i samband med detaljbudgetprocess 2017, beslutet anger organisation samt krav på återrapportering av den interna kontrollen för 2017.

Bedömning

Revisionsenhetens samlade bedömning är att nämnden har utformat ett system för den interna kontrollen som i tillräcklig utsträckning hanterar risken för brister i styrelsens styrning och uppföljning, samt har säkerställt att detta system genomförs i allt väsentligt enligt kommunallagens krav och regionstyrelsens riktlinjer för intern kontroll.

3.13 Granskning av räkenskaper

Revisionsbyrån Deloitte ansvarar för räkenskapsgranskningen av nämnden för 2016. Granskningen har omfattat löpande granskning, delårsrapport och årsbokslut. Utifrån granskningen har vi gjort nedanstående bedömningar.

Löpande granskning och granskning av delårsrapport, det har inte framkommit något som tyder på några väsentliga avvikelser i fråga om huruvida:

- Delårsboksluten visar en rättvisande bild av enhetens resultat och ställning

- Delårsrapporterna och den löpande redovisningen uppfyller i allt väsentligt kraven enligt den kommunala redovisningslagen och regionstyrelsens anvisningar
- Oförändrade redovisningsprinciper har tillämpats

Bokslutsgranskning, det har inte framkommit något som tyder på några väsentliga avvikelser i fråga om huruvida:

- Årsbokslutet visar en rättvisande bild av enhetens resultat och ställning
- Årsredovisningen och den löpande redovisningen uppfyller i allt väsentligt kraven enligt den kommunala redovisningslagen och regionstyrelsens anvisningar
- Oförändrade redovisningsprinciper har tillämpats

Övrigt

Rekommendationer har lämnats under året. Vår bedömning är dock att inte någon av rekommendationerna innebära sådana brister att delårsbokslutet 2016-08-31 eller årsbokslutet 2016-12-31 inte ger en rättvisande bild.